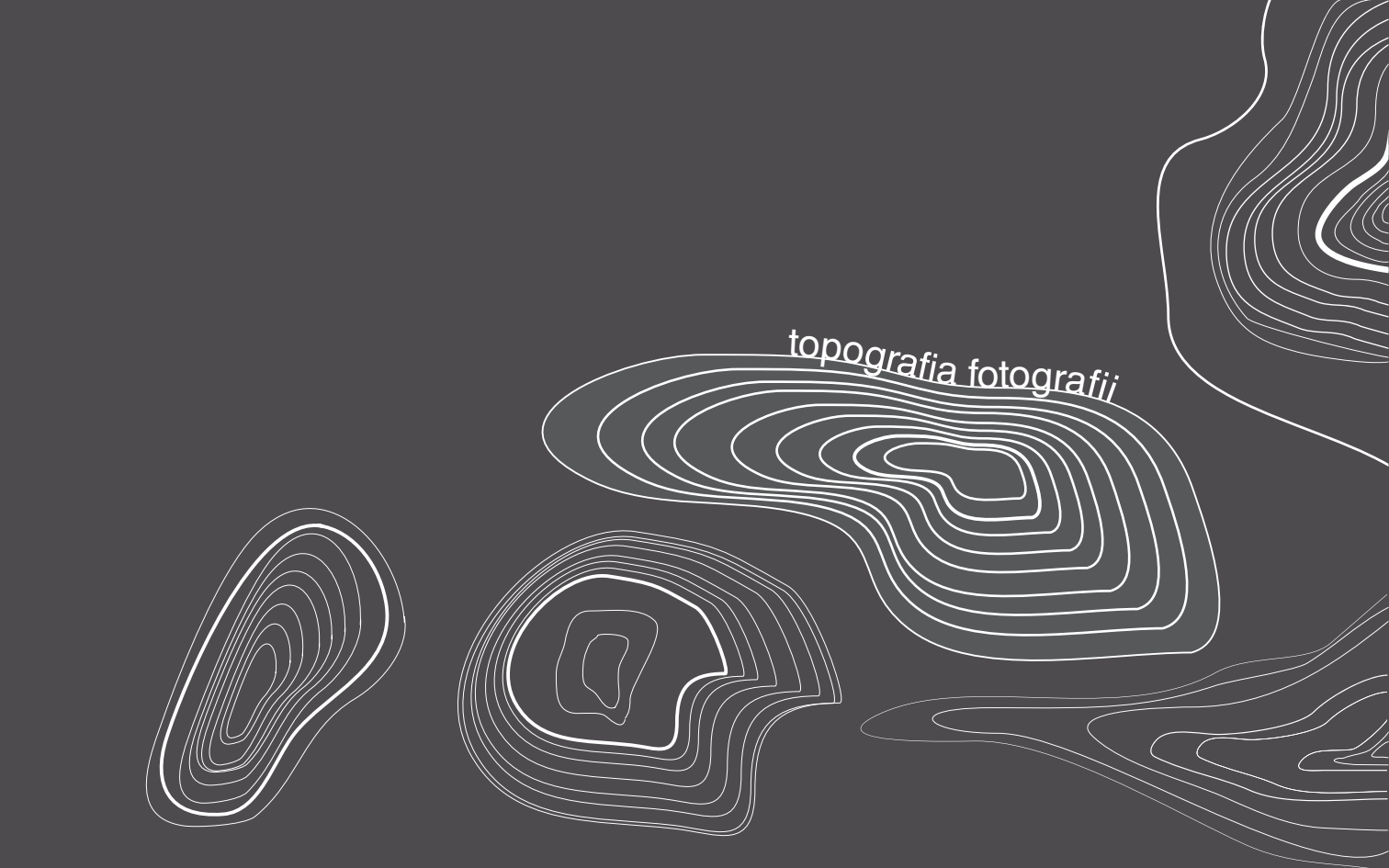
topografia fotografii

topografia fotografii

Alicja Biała
Maciej Mańkowski
Tomek Sikora
Sławek Skrobała

Topografia fotografii

Susan Sontag w zbiorze esejów „O Fotografii”[1], który jest uważany za jedyną próbę udanego uchwycenia ejdetyki fotograficznej i ustalenia miejsca obrazów fotograficznych w ikonosferze współczesnego świata napisała: (…) *ucząc nas nowego kodu wzrokowego, fotografie zmieniają i rozszerzają pojmowanie tego, co zasługuje na oglądanie, i tego, co mamy prawo zauważyć.*

Fotografia z natury jest abstrakcyjna, dlatego poruszanie się po meandrach tej dyscypliny sztuki, może skłaniać ku automatyzmowi rejestrowanych obrazów, który prowadzi do zaburzenia jej istoty.

Leszczyńska wystawa „Topografia fotografii”, jest mapą możliwości wizualizacji technik, w znaczeniu fizycznym i połączenia ich z niemalże transcendentnym wymiarem medium.

Prace prezentowane na wystawie, nie należą do tych, które są „prawdą” obrazu fotograficznego, jego archetypem. Autorów dobrano w ten sposób, by widz mógł się zapoznać z wymiarem technicznym, który jest tylko narzędziem w rękach wprawnych mistrzów – collage Alicji Białej; dagegrafiami Macieja Mańkowskiego, nawiązującymi do pierwotnej techniki stosowanej przez Louis Jacques Daguerre, czyli początków fotografii; cyfrowym średnim formatem Tomka Sikory; po montaże Sławka Skrobały – nie tracąc przy tym możliwości utrwalenia sfery wizualnej. Fotografie zdejmują powłokę z otaczającego nas świata, nadając znaczenia temu, co oczywiste, ale niekoniecznie chcemy to nazwać.

Alicja Biała, artystka wizualna, reprezentuje najmłodsze pokolenie artystów, którzy wychowali się w świecie, którego kondycja nie jest im obojętna. Zaraz po maturze wyjechała do Danii, gdzie pracowała, jednocześnie studiując na The Copenhagen School of Design and Technology. Obecnie studiuje na Royal College of Art na Wydziale Sztuk Wizualnych. Wystawiała w wielu krajach europejskich, w USA, Meksyku, a jej prace znajdują się w kolekcjach instytucji i osób prywatnych. W MBWA w Lesznie Alicja Biała, prezentuje collage będące częścią wędrującego projektu „Polska bez obrazy". Początkowo prace ilustrują antologię wierszy Marcina Świetlickiego „Polska (wiązanka pieśni patriotycznych)", wzbudzając skrajne emocje. Alicja, w wywiadzie dla *Voque*[2] nazywa „Polska bez obrazy" świecką peregrynacją – *każdy może przyjąć obrazy pod swój dach, nacieszyć się nimi, zastanowić i puścić dalej.* Popularność prac przedstawiających ludzi polityki i Polskę, przerosła najśmielsze oczekiwania artystki. Prace naruszające w pewnym sensie sferę sacrum i profanum, pokazują w oczywisty sposób, brak dystansu Polaków do otaczającej nas rzeczywistości.

Maciej Mańkowski, jest niezależnym fotografem, artystą. Większość czasu poświęcił fotografii reklamowej, jednocześnie tworząc fotografię autorską. Zafascynowany ludźmi, tworzy znakomite portrety, fotografie aktu, na których widać niedookreślone piękno nie tylko kobiecego ciała. Przez lata tworzy znakomite fotografie będące okładkami tygodnika *Wprost*. Z jednej strony zwolennik fotografii klasycznej, a z drugiej w sposób perfekcyjny

wykorzystuje możliwości cyfrowej rzeczywistości. Mentalnie oddany dawnej estetyce, czego wyraźnym odzwierciedleniem są autorskie fotografie. Mańkowski wybiera trud artystyczny, który w ostatecznym kształcie przekłada się w jedną, ciekawą ideę. W prezentowanej kolekcji autorskiej dagegrafii, będącej odwołaniem do pierwotnych dagerotypów, dominuje prawo koloru zamkniętego w bliskim zbliżeniu tworów natury. Barwy owadzich skrzydeł, powłoki powiększone obiektywem, sprawiają imponujące wrażenie. Ale natura – o czym przekonuje nas Maciej Mańkowski – potrafi zaskakiwać, być ulotna. W jednej chwili poraża blaskiem, by za chwilę zmatowieć. W kolekcji dagegrafii, autor ukazuje również ludzkie ciało, którym niezmiennie jest zafascynowany. Oglądając dagegrafie Macieja Mańkowskiego możemy być pewni, że artysta zaskoczy nas jeszcze nie raz kolejnymi pracami, które będą wykraczać poza naszą wyobraźnię, budząc niepokój, a zarazem zainteresowanie, skłaniając do refleksji.

Tomek Sikora, twórca o ogromnym dorobku artystycznym. Syn malarki i rzeźbiarza, wręcz skazany na artystyczny sukces. Profesjonalnie fotografią zajął się w wieku 20 lat, po stypendium, jakie otrzymał w paryskim studio Kodaka. W świadomości odbiorców sztuki zaistniał wcześniej, ale projekt zrealizowany wraz z Marcinem Morszczakiem, „Alicja w krainie czarów" oraz „Album", do dziś są znakiem rozpoznawczym artysty, a jego prace zaczęły pojawiać się w krajach Europy i w USA. Wtedy projekty te odbiegały w sposób znaczący od fotografii

reportażowej, którą uprawiał na co dzień. Wiele lat spędził w Australii, gdzie dwukrotnie w latach 1991 i 1992 zostaje najlepszym fotografem reklamowym. Na swoim koncie ma realizacje fotograficzne dla takich marek jak Giorgio Armani, Orange, Yohji Yamamoto, czy Prada. Znany jest także jako współzałożyciel Galerii Bezdomnej, którą stworzył razem z Andrzejem Świetlikiem. Była odpowiedzią na potrzeby młodych twórców, których nie wystawiały instytucje państwowe ani prywatne galerie. Bezdomna, jak sama nazwa wskazuje, nie ma stałego adresu. Wędruje z miasta do miasta, z dzielnicy do dzielnicy. Często wykorzystuje jako przestrzeń wystawienniczą pustostany, dworce albo squaty. *Fotografia dla mnie jest wszystkim, a więc przyjemnością, zabawą, językiem komunikowania z ludźmi*[3], mówi w jednym z wywiadów. Sikora niestrudzenie poszukuje nowych dróg w fotografii, eksperymentując z kolorowaniem zdjęć, poprzez manipulacje procesem wywoływania, obróbki cyfrowej. Dziesiątki projektów, tyleż wystaw, na wszystkich kontynentach. W Lesznie zobaczymy projekt „Jesteśmy", na który składa się cykl barwnych portretów dwóch par: czarnoskórej kobiety i białego mężczyzny oraz czarnoskórego mężczyzny i białej kobiety. Wyjątkowości pracom nadało połączenie zdjęć z elementami natury. Taka forma jest silnym przekazem odnoszącym się do współczesnej kultury. *To projekt fotograficzny w hołdzie ogólnie pojętej równości. Wszyscy ludzie, pomimo podziałów religijnych i kulturowych, mają takie same potrzeby, marzenia, uczucia. Jednak coraz większa ksenofobia i strach przed obcymi wynikające z niewiedzy i nieznajomości innych kultur rodzi strach, który często przeradza się w agresję... Chcę pokazać symbiozę ciał różnej barwy w postaci pięknych, harmonijnych, bardzo plastycznych*

obrazów, które powstały w procesie łączenia fotografii z elementami natury. Bo czymże innym jak częścią natury jest człowiek, o czym coraz bardziej zapominamy, powiedział w rozmowie z portalem *Fotopolis*[4].

Sławek Skrobała, dziennikarz, fotoreporter, wyznawca konceptualizmu i minimalizmu w sztuce, jest twórcą, który większą część swojej drogi artystycznej, poświęcił mediom. Wielokrotnie nagradzany, autor wielu wystaw, wnikliwy obserwator rzeczywistości, którą interpretuje, jak mawia, w sposób nieoczywisty. Na wystawie prezentuje zaledwie kilka prac, będących odzwierciedleniem projektów, nad którymi obecnie pracuje; „Symbole", „On the Road" - praca „rural house on the background of the landscape", czy z projektu „Yellowism", będącym parafrazą manifestu pochodzącego ze sztuk wizualnych, lecz nie będącym klasyfikowanym jako sztuka.

Leszczyńska wystawa niewątpliwie należy do tych, gdzie można zobaczyć, poza różnymi nurtami i technikami, które są bardzo istotne w procesie poznawania medium, prace wybitne, będące odzwierciedleniem czasów, w których żyjemy, tego co nas nurtuje, na pozór jest oczywiste, lecz gdzieś zatracone, a odkryte na nowo w odautorskim komentarzu.

Sławek Skrobała
kurator

1 Susan Sontag *O fotografii*, str 7, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe Warszawa 1986

2 Voque, *Polska pozlepiana* https://www.vogue.pl/a/polska-porozlepiana (dostęp 01.03.2019)

3 Culture.pl https://culture.pl/pl/tworca/tomek-sikora (dostęp 01.03.2019)

4 Fotopolis.pl https://bit.ly/2VweQzl (dostęp 01.03.2019)

Alicja Biała

Urodzona w 1993 roku. Artystka wizualna, graficzka, projektantka. Ukończyła Via University College oraz Copenhagen School of Design and Technology w Danii. Obecnie kontynuuje edukację w Royal College of Art w Londynie. Jest także autorką murali, które znajdują się w: Warszawie (*Cykliści*, 2016), Aguedzie (*Widows and Widowers*, 2016), Meksyku (*Mexico Dances*, 2017) oraz w Kassel (*Unknown*, documenta 14, 2017). Wybór wierszy Marcina Świetlickiego *Polska* (wiązanka pieśni patriotycznych) jest pierwszą książką z jej pracami. Jej wycinanki polskie, które znalazły się w książce, to cykl kilkudziesięciu prac wykonanych w technice fotomontażu, złożonych z symboli, motywów i emblematów budujących zbiorową tożsamość Polaków.

Kaczyński, z cyklu *Polska,* 2018

Prace Białej z serii *Polska* składają się z symboli, motywów i emblematów budujących zbiorową tożsamość Polaków. Artystka w swoich pracach wykorzystuje zdjęcia z internetu, archiwa rodzinne, wycinki z gazet, magazynów, a także własne zdjęcia wykonane na potrzebę projektu.

Wizja Polski na kolażach Alicji Białej nie wygląda zbyt optymistycznie: *pocięta i poklejona byle jak, na kacu, na kolanie, chaotycznie. I nie wiadomo, jakim cudem jeszcze się trzyma* - mówi Biała.

Cykl ten powstał jako rodzaj appendixu do zbioru wierszy Marcina Świetlickiego *Polska (wiązanka pieśni patriotycznych)*, ostatecznie stał się jednak rozciągniętą w czasie akcją performatywną zatytułowaną *Polska bez obrazy*.

Maryjki, z cyklu *Polska,* 2018

Pogrzeb, z cyklu *Polska,* 2018

Polska architektura, z cyklu *Polska,* 2018

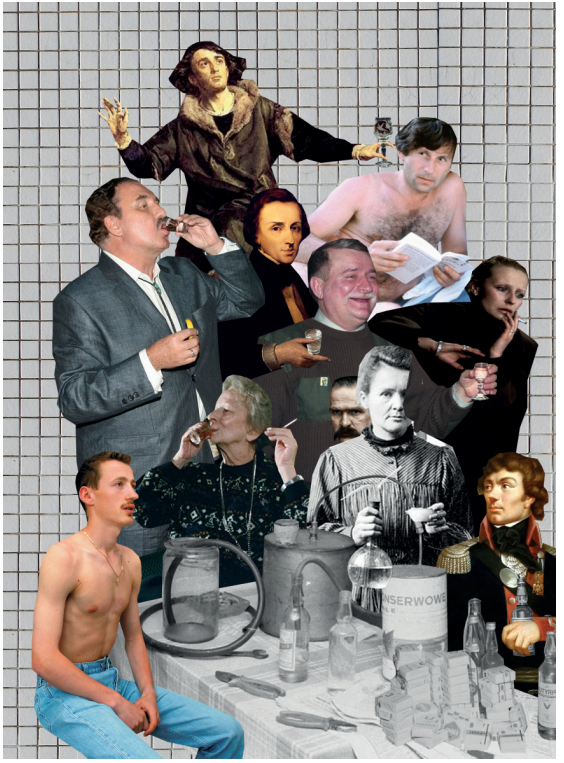

Wódka, z cyklu *Polska,* 2018

Matrix, z cyklu *Polska,* 2018

Stonka, z cyklu *Polska,* 2018

Piłka, z cyklu *Polska,* 2018

Maciej Mańkowski

Debiut fotografii przypada na początek lat 70. Bierze udział w wielu wystawach krajowych i zagranicznych. Jest laureatem znaczących konkursów fotograficznych. Był kuratorem międzynarodowych wystaw fotografii użytkowej. W latach 70. i 80. pracował w Telewizji Polskiej jako operator i realizator obrazu. Przez wiele lat zajmował się działalnością dziennikarską, propagując światową fotografię na łamach pism ilustrowanych. Pracował również jako redaktor graficzny. Od roku 1985 członek Związku Polskich Artystów Fotografików. W latach 90. wykładał fotografię reklamową w Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Od wielu lat realizuje projekty komercyjne i fotografię autorską w studio Maciej Mańkowski Photo Design.

bez tytułu, dagegrafia, 50x70 plus rama drewniana, 2018

bez tytułu, dagegrafia, 50x70 plus rama drewniana, 2018

bez tytułu, dagegrafia, 50x70 plus rama drewniana, 2018

bez tytułu, dagegrafia, 50x70 plus rama drewniana, 2017

bez tytułu, dagegrafia, 70x100, bez ramy, 2002/2019

Tomek Sikora

Fotograf, syn malarki Ireny i rzeźbiarza Stanisława, ojciec rzeźbiarza Mateusza. Autor kilkudziesięciu wystaw indywidualnych na całym świecie oraz 80 wydawnictw autorskich. W latach 70. pracował jako fotoreporter dla tygodnika *Perspektywy*. W 1979 roku zrealizował dwa duże projekty fotograficzne: *Album* i *Alicja w Krainie Czarów*, które zostały wystawione w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Paryżu na Biennale Młodych. W 1982 roku założył studio fotografii reklamowej w Melbourne. Od 1986 roku intensywnie podróżuje po świecie. Dwukrotnie uznany fotografem roku w Australii. W 2001 roku powołał do życia, wraz z Andrzejem Świetlikiem, Galerię Bezdomną promującą w wielu krajach fotografię niezależną. Jesienią 2008 roku wydawnictwo Znak wydało album *Tomek Sikora - Światłoczuły* zawierający kilkaset fotografii oraz kilkadziesiąt anegdot Tomka Sikory. We wrześniu tego roku Agora wydała książkę *Kapitalnie - Tomek Sikora w rozmowach z Dorotą Wodecką.*

Najnowsze projekty na stronie www.tomeksikora.eu

prace z cyklu *Jestesmy*, 100 x150 cm, 2018

Jesteśmy

Jesteśmy to projekt fotograficzny w hołdzie ogólnie pojętej równości.
Wszyscy ludzie, pomimo podziałów religijnych i kulturowych,
mają takie same potrzeby, marzenia, uczucia.
Jednak coraz większa ksenofobia i strach przed obcymi wynikające
z niewiedzy i nieznajomości innych kultur rodzi strach, który często
przeradza się w agresję.
Ignorancja, fanatyzm religijny i ideologiczny jest wykorzystywany
cynicznie przez różne grupy interesów, z politykami na czele.
Obiecują fałszywie obronę przed obcymi i przed rzekomym zagrożeniem
rodzimej kultury.
Chcę pokazać symbiozę ciał różnej barwy w postaci pięknych,
harmonijnych, bardzo plastycznych obrazów, które powstały
w procesie łączenia fotografii
z elementami natury. Bo czymże innym jak częścią natury jest człowiek,
o czym coraz bardziej zapominamy.

Zdjęcia: Tomek Sikora
Udział wzięli: Marta Wilk i Andre Whyte, Oliwia Ebebenge i Robert Trzciński.
Dziękuję: Kubie Kilianowi za pomoc na planie, Małgosi Sikorze za układanie na zdjęciach, gromadzonych przez lata elementów organicznych z różnych części świata, NesPun i Marcinowi Rutkiewiczowi za wspaniałą lokalizację. Fujifilm Polska za udostępnienie aparatu GFX 50s.

/Tomek Sikora/

Sławek Skrobała

Sławek Skrobała urodził się w Lesznie. Fotografią zajął się w latach 80. Wtedy to zaczął współpracę z leszczyńskim oddziałem *Estrady Poznańskiej*, dla której fotografował ludzi sceny. Na przełomie lat 80. i 90. trafił do prasy. Przez kilka lat fotografował dla *Gazety Poznańskiej*, współpracował z *Głosem Wielkopolskim*, *Expressem Poznańskim*, z poznańskim oddziałem *Gazety Wyborczej* oraz wieloma tytułami krajowymi. Przez kilka lat publikował teksty techniczne i recenzje z wystaw w miesięczniku fotograficznym *Foto-Kurier*. W prasie pracował przez prawie trzy dekady, aż do roku 2016. Obecnie w chwilach wolnych freelancer, współpracujący z wydawnictwami i agencją fotograficzną *FORUM*. Prezentował fotografie na kilkunastu wystawach indywidualnych i wielu zbiorowych, między innymi w Bydgoszczy, Gnieźnie, Kościanie, Lesznie, wielokrotnie w Poznaniu, Pradze, Trieście, Warszawie, Wrocławiu.

Ostatnie indywidualne wystawy: *Zawody* /Poznań 2014/, *Oblicza* /MBP w Lesznie 2014/, *Handel* /Kościan 2016/, *Biegacz,* /Poznań 2018/.

Ostatnie zbiorowe wystawy: Poznań - 9. edycja Biennale Fotografii - *Eksploracje* /2015/, *Ars Moriendi* /2015/, MBWA w Lesznie - *Pomosty - between past and present* /2016/ oraz *Przestrzenie* /2017/.

Wielokrotnie nagradzany w konkursach fotograficznych w kraju i zagranicą. Juror i kurator wystaw, uczestnik społecznych projektów fotograficznych, między innymi prestiżowych Warsztatów Gierałtowskich, projektu fotograficznego *Gazety Kościańskiej* - Projekt PKS. W roku 2011 zostaje zaliczony do grona fotografów, o których wydano książki w serii Fotografowie Wielkopolski. Wywiad i fotografie, zatytułowane *Tęsknota za wielkim formatem,* ukazały się w grudniu 2011 roku w Poznaniu. W 2012 roku Miasto Leszno przyznało mu nagrodę za działania na rzecz Kultury. W roku 2014 autor wrócił do fotografowania wielkim formatem.

Ważniejsze nagrody i wyróżnienia:

Konfrontacje 89 - Grand Prix, Konkurs Polskiej Fotografii Prasowej 1998 , Wielkopolska Press Photo 2004 - I nagroda, Grand Front - wielokrotnie, a w 2004 - I nagroda za fotografię okładkową , Wielkopolska Press Photo 2005 - III nagroda, Grand Press Photo 2008 , Leica Oskar Barnack Award 2013, Polska Ulicznie 2016.

W 2018 r. został uhonorowany medalem Fotoklubu RP *Za zasługi dla fotografii polskiej w 100. rocznicę odzyskania niepodległości.*

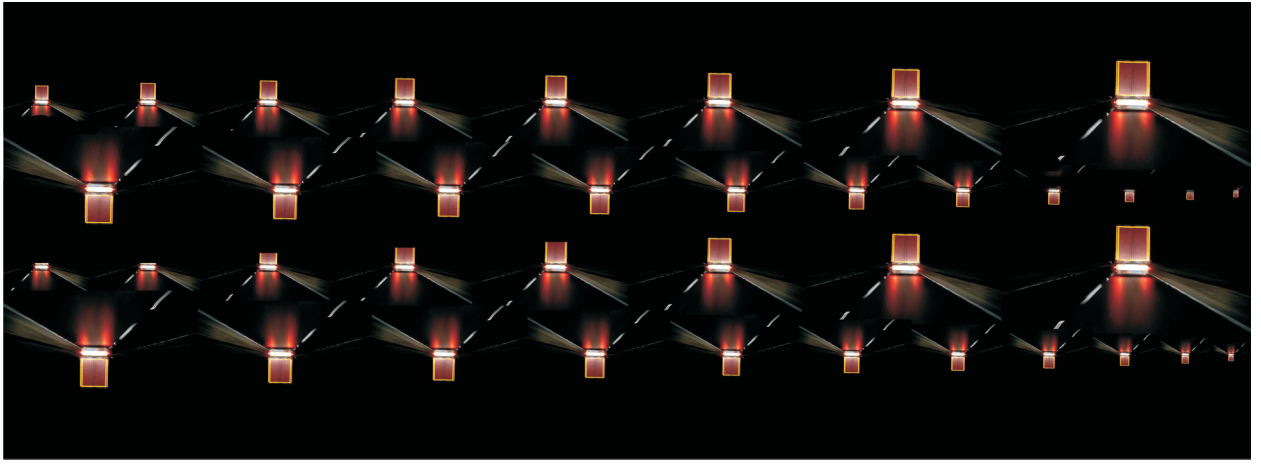

Yellowism nie jest sztuką i nie jest anty-artem, 2018

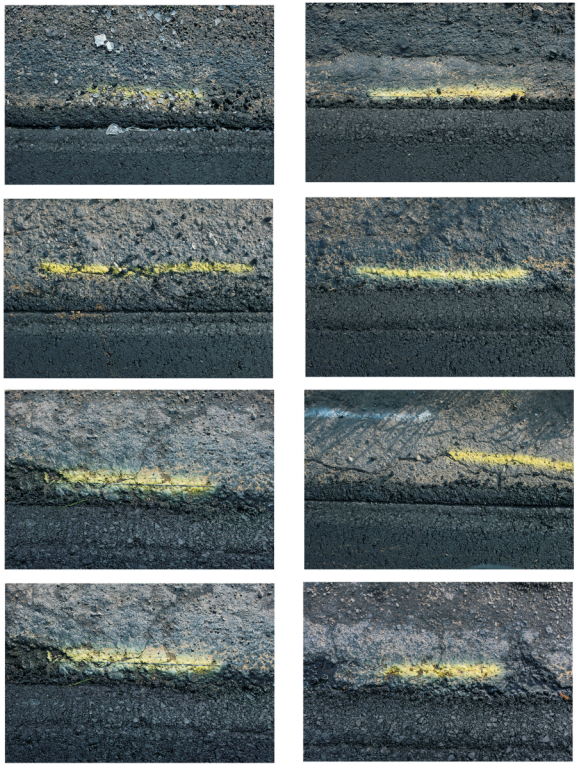

Yellowism nie jest sztuką i nie jest anty-artem 2, 2018

Flag, z cyklu *Symbole, 2018*

Flag 2, z cyklu *Symbole, 2018*

← *Flag 3*, z cyklu *Symbole, 2018*

Rural house on the background of the landscape, 2018

Wydawnictwo przygotowane na wystawę:

topografia fotografii

Miejskie Biuro Wystaw Artystycznych w Lesznie
21 marca - 13 kwietnia 2019

uczestnicy:
Alicja Biała
Maciej Mańkowski
Tomek Sikora
Sławek Skrobała

kurator: Sławek Skrobała

Wydawca: Miejskie Biuro Wystaw Artystycznych w Lesznie
Autor tekstu: Sławek Skrobała
Projekt graficzny: Marta Olejnik
druk: ARTiS Poligrafia s.c., ul. Granitowa 7/9, 87-100 Toruń

ISBN: 978-83-65865-10-6

Miejskie Biuro Wystaw Artystycznych w Lesznie
ul. Leszczyńskich 5, 64-100 Leszno
www.mbwa.leszno.pl
Dyrektor: Marcin Kochowicz

